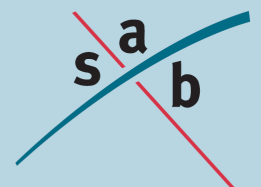

Waterparagraaf

Doorgaande fietsverbinding Castricum – Akersloot fase II

Gemeente Castricum

Datum: 22 september 2010
Projectnummer: 100146

INHOUD

1	Inleiding	3
2	Het Plan gebied	4
4	Water	6
4.2	Watertoets	10

1 Inleiding

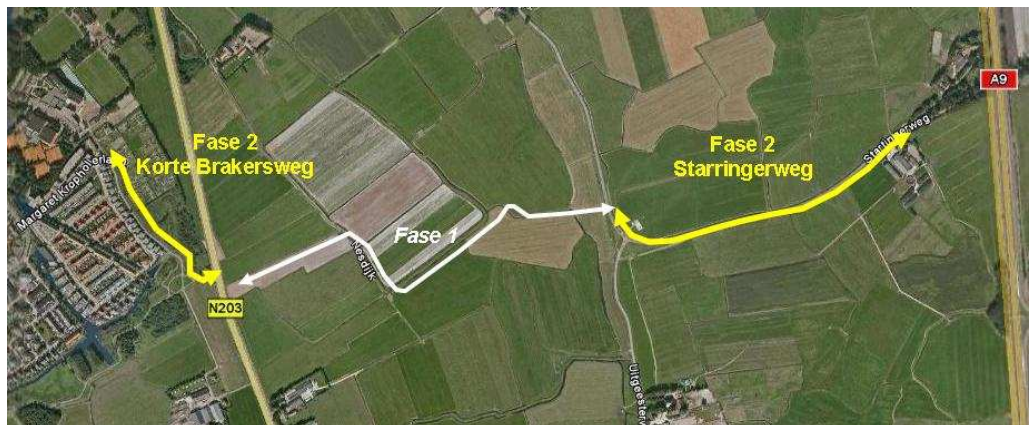
De gemeente Castricum heeft het initiatief genomen om een fietsverbinding te realiseren tussen Castricum en Akersloot. In een eerder stadium is voor het gedeelte van het te realiseren fietspad tussen de Korte Brakersweg en Startingerweg (genaamd fase 1), al een bestemmingsplan opgesteld. Onderhavige watertoets heeft betrekking op de realisatie van de ontbrekende tracés van de doorgaande fietsverbinding, gelegen langs de Korte Brakersweg en langs de Startingerweg (genaamd fase 2).

In het kader van een duurzaam watersysteem hebben rijk, provincies, gemeenten en waterschappen in 2001 de Startovereenkomst waterbeleid 21 e eeuw (WB'21) ondertekend. Onderdeel van het nieuwe waterbeleid is de "watertoets": de check van ruimtelijke plannen aan de gevolgen voor het watersysteem. In ruimtelijke plannen worden de uitkomsten van deze watertoets meegenomen. Deze waterparagraaf is opgesteld om het Hoogheemraadschap in een zo vroeg mogelijk stadium te betrekken bij het voorgenomen plan. In overleg met het Hoogheemraadschap wordt bekeken hoe de huidige watersituatie op de projectlocaties er voor staan en welke maatregelen eventueel nodig zijn bij realisatie van het voorgenomen plan.

In hoofdstuk 2 zal kort worden ingegaan op het plangebied en in het volgende hoofdstuk (3) zal worden besproken wat het project precies inhoudt. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op het watervraagstuk.

2 Het Plangebied

Het projectgebied is gelegen in het buitengebied van de gemeente Castricum. Het tracé van de doorgaande fietsverbinding Castricum – Akersloot loopt evenwijdig aan het bestaande tracé van de Brakersweg tot aan de provinciale weg N203. Ten oosten van de Brakersweg zal de bestaande sloot gedempt worden en het nieuwe fietspad aangelegd worden. Naast het fietspad komt een nieuwe sloot. Dit gedeelte hoort bij fase 2 van het project. Tussen de N203 en de Uitgeesterweg komt fase 1 van de fietsverbinding. Deze volgt deels de route van de Nesdijk en haakt zo veel mogelijk aan bij de bestaande structuur van het landschap (zie het beeldkwaliteitsplan behorende bij het bestemmingsplan Doorgaande Fietsverbinding Castricum - Akersloot, d.d. 22 februari 2010). Vanaf de Uitgeesterweg volgt de fietsroute het tracé van de Startingerweg tot aan het viaduct over de A9. Het tracé van het nieuwe fietspad is direct ten noorden van de Startingerweg gelegen. Het projectgebied ligt grotendeels in het landelijk gebied tussen Castricum en Akersloot en de gronden hebben een overwegend agrarisch gebruik. Het gedeelte langs de Brakersweg ligt tussen bestaande woningen en een volkstuinencomplex. De Brakersweg loopt hier over een dijkje met aan beide zijde een slootje. Deze staan niet in directe verbinding met de waterstructuur van Castricum. Zie ook afbeelding hieronder.

Luchtfoto plangebied met tracé doorgaande fietsverbinding Castricum – Akersloot Fase I en II.

3 Het plan

3.1 Inleiding

De gemeente Castricum is voornemens om een nieuwe fietsverbinding aan te leggen tussen de kernen Akersloot en Castricum. De fietsverbinding loopt grotendeels door het agrarisch gebied van de gemeente Castricum. In een eerder stadium is door SAB, voor het gedeelte van het te realiseren fietspad tussen de Korte Brakersweg en de Startingerweg (genaamd fase 1), al een bestemmingsplan opgesteld. Deze fase van de doorgaande fietsverbinding is inmiddels aangelegd.

Aanleiding voor het plan voor de ontwikkeling van een doorgaande fietsverbinding tussen Castricum en Akersloot is het verbeteren van de verkeersveiligheid voor fietsers, die gebruik maken van de Uitgeesterweg, om van Akersloot naar Castricum te reizen. Met name in de spitsuren is de Uitgeesterweg een, door fietsers, veel gebruikte route, die met name door schoolgaande jeugd wordt gebruikt.

3.2 Plan doorgaande fietsverbinding Castricum – Akersloot fase II

Het ontwerp voor de tweede fase van de doorgaande fietsverbinding bestaat uit twee delen: een tracé parallel aan de Korte Brakersweg en een tracé parallel aan de Startingerweg. Het tracé gelegen langs de Startingerweg start ter hoogte van de aansluiting Uitgeesterweg – Nesdijk (doorgaande fietsverbinding fase I) om in oostelijke richting te lopen en aan te sluiten op de bestaande fietsverbinding gelegen langs de Startingerweg ter hoogte van de onderkruising van de A9. Het tracé gelegen langs de Korte Brakersweg start ter hoogte van de aansluiting met de Nesdijk (doorgaande fietsverbinding fase I) om in noordelijke richting te lopen en aan te sluiten aan de Margaret Krophollerlaan.

Ten behoeve van de aanleg van de twee tracés zullen delen van enkele sloten worden gedempt. Deze sloten zullen vervolgens parallel aan de nieuwe fietsverbinding opnieuw worden aangelegd.

P.M. Een weergave het ontwerp voor beide tracés zal nog worden opgenomen. Als basis hiervoor zullen de door de gemeente geleverde DWG worden genomen.
--

4 Water

4.1 Water

4.1.1 Inleiding

In het kader van het verkrijgen van een duurzaam watersysteem hebben Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen in 2001 de Startovereenkomst waterbeleid 21^e eeuw (WB'21) ondertekend. Onderdeel van het nieuwe waterbeleid is de “watertoets”: de check van ruimtelijke plannen aan de gevolgen voor het watersysteem. Hiertoe is er door SAB een watertoets uitgevoerd en de resultaten zijn in deze paragraaf opgenomen.

4.1.2 Beleidskader

Europees beleid

Europese kaderrichtlijn water

De Europese Kaderrichtlijn is gericht op het bereiken van een goede ecologische waterkwaliteit in alle Europese wateren. In 2015 moet dat gerealiseerd zijn. De lidstaten moeten in 2009 (inter)nationale stroomgebiedbeheersplannen vaststellen waarin zij aangeven welke maatregelen ze gaan nemen om de doelstelling te halen. De provincie Noord-Holland maakt volledig deel uit van het deelstroomgebied Rijndelta en het daarbinnen begrensde deelstroomgebiedsdistrict Rijn-West. Binnen Rijn-West werkt Noord-Holland samen met alle betrokken waterbeheerders (Rijkswaterstaat, buurprovincies, waterschappen en gemeenten) aan het opstellen van het regionale deel van het genoemde stroomgebiedbeheersplan Rijndelta.

Rijksbeleid

Nationaal bestuursakkoord Water 2003

In het Nationaal Bestuursakkoord Water hebben Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen afgesproken dat in 2015 het watersysteem op orde moet zijn en blijven. Water moet weer de ruimte krijgen en is medesturend voor het ruimtelijk beleid. Als een van de eerste stappen is afgesproken dat de waterschappen in beeld brengen hoeveel waterberging er nodig is om aan de zogenaamde werknormen te kunnen voldoen. Voor stedelijk gebied houdt dit bijvoorbeeld in, de hoeveelheid wateroppervlak die nodig is om te zorgen dat bij neerslag het waterpeil maar eens in de 100 jaar tot aan het maaiveld kan stijgen.

Provinciaal beleid

Ontwikkelingsvisie Noord-Holland Noord (2004)

Het algemene uitgangspunt voor het waterbeleid is het streven naar een robuust watersysteem. Een robuust watersysteem is een systeem dat in staat is om pieken in neerslag op te vangen. Het gaat hierbij om zowel wateroverlast als watertekort.

Uitgangspunt voor het opstellen van waterbeleid is dit problemen zoveel mogelijk worden opgelost waar ze ontstaan. Dit betekent dat de initiatiefnemer van een activiteit óók verantwoordelijk is voor de oplossing van eventuele waterproblemen. Dit geldt overigens ook voor problemen van waterkwaliteit. De provincie gaat uit van waterneutraal bouwen voor nieuwe uitleglocaties stedelijk gebied en een vermindering van de wateropgave bij herinrichting van bestaand stedelijk gebied. Waterneutraal bouwen

betekent dat functieverandering van een gebied niet leidt tot een grotere aan- en afvoer van water en tot verslechtering van de waterkwaliteit.

Waterneutraal bouwen geldt zowel voor het oppervlaktewater- als het grondwatersysteem. Bij herinrichting van stedelijk gebied zal de afwateropgave moeten worden vermindert ten opzichte van de voorafgaande situatie. Waterproblemen mogen niet worden afgewenteld. De oplossing moet daarbij in eerste instantie binnen het bestaand stedelijk gebied of het plangebied worden onderzocht.

Het uitgangspunt voor de oplossing van watertekort is dat gebiedsgericht maatwerk oplossingen boven grootschalige oplossingen gaan. In tijden van droogte is het noodzakelijk om over voldoende (zoet)water te kunnen beschikken. Over de omvang van het watertekortprobleem is nog veel onbekend. De wateropgave voor droogte wordt momenteel landelijk en regionaal onderzocht. Voor de oplossing van zoetwatertekorten zijn zowel grootschalige oplossingen met ruimtelijke consequenties als gebiedsgericht maatwerk denkbaar. (Extra) aanvoer van water van buiten (IJsselmeer/Markermeer) is eveneens een optie.

Het uitgangspunt voor de oplossing van waterkwaliteitsproblemen is dat verbetering van de waterkwaliteit een randvoorwaarde is bij de verdere uitwerking van de wateropgave. Een brongerichte benadering heeft hierbij de voorkeur. Als dit onvoldoende effect sorteert zijn effectgerichte maatregelen zoals helofytenfilters en scheiding van watersystemen noodzakelijk. Bij het tegengaan van de toevoer van gebiedsvreemd water richt de provincie zich primair op gebieden met de functie natuur. Water vasthouden is hiervoor een van de middelen.

Provinciaal Waterplan Noord-Holland 2006 – 2010

In dit Provinciaal Waterplan is het Europese en nationale beleid vertaald naar wat er binnen de provincie moet gebeuren om het water zo goed mogelijk te blijven beheren in de periode 2006 – 2010 en daarna. Het Provinciaal Waterplan staat niet op zichzelf. Water heeft met heel veel zaken te maken, variërend van landbouw tot recreatie en van stadsuitbreidingen tot gezond drinkwater. Daarom is het Provinciaal Waterplan afgestemd met het beleid op het gebied van natuur, recreatie, landschap, cultuurhistorie, milieu, landbouw, ruimtelijke ordening en verkeer en vervoer.

In het Provinciaal Waterplan staat het waterbeleid beschreven aan de hand van de thema's veiligheid, wateroverlast en watertekort, waterkwantiteit en grond- en drinkwater. Het Provinciaal Waterplan is het kader voor de uitvoering: het is de basis voor allerlei te nemen maatregelen door de Provincie, waterschappen en gemeenten gedurende de looptijd van het plan. Het is dus geen uitvoeringsprogramma. Er zal een apart uitvoeringsprogramma worden opgesteld dat jaarlijks wordt aangepast.

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Door het Hoogheemraadschap wordt gebruik gemaakt van diverse planinstrumenten. Deze plannen bevatten het door het Hoogheemraadschap te voeren beleid.

Waterbeheersplan 4

Het nieuwe Waterbeheersplan 4 (WBP4) (WBP4) is inmiddels door Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland op 9 maart 2010 goedgekeurd en heeft vanaf 25 mei 2010 gedurende 6 weken ter inzage gelegen.

Het WBP4 heeft de volgende kerndoelen opgenomen:

- het op orde houden van het watersysteem en dit onder dagelijkse omstandigheden doelmatig en integraal beheren;
- de verontreiniging van het watersysteem door directe en indirecte lozingen voorkomen en/of beheersbaar houden;
- het op orde houden van de primaire waterkeringen en overige waterkeringen met een veiligheidsfunctie en deze onder dagelijkse omstandigheden doelmatig beheren;
- het in stand houden en ontwikkelen van een calamiteitenorganisatie die onder bijzondere omstandigheden onmiddellijk operationeel is en die beschikt over actuele calamiteitenbestrijdingsplannen voor veiligheid, wateroverlast en waterkwantiteit.

Inzake de watercompensatie is in het Waterbeheersplan 4 het volgende vastgesteld:

- bij de watertoets adviseert het Hoogheemraadschap ook over maatregelen die nodig zijn om het watersysteem op orde te houden. Hierbij is het uitgangspunt dat toename van verhard oppervlak en gedempte watergangen worden gecompenseerd. Voorts heeft het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, ten aanzien van watercompensatie, in de Keur 2009 het volgende opgenomen:

Artikel 4.2 Verbod versnelde afvoer door verhard oppervlak

Het is zonder vergunning van het dagelijks bestuur verboden neerslag versneld tot afvoer te laten komen:

- a door bebouwing of verharding van 800 m² of meer onverharde grond;
- b door realisatie van verscheidene min of meer aaneengesloten bouwplannen met een gezamenlijke oppervlakte van 800 m² of meer;
- c door aanleg van nieuw verhard oppervlak dat meer dan 10% van het oppervlak van het desbetreffende peilvak beslaat;
- d door uitbreiding van het verhard oppervlak met minder dan 800 m², indien het desbetreffende watersysteem de toename van de piekafvoer niet kan verwerken.

Artikel 4.2 Keur 2009 HHNK

Gemeentelijk beleid

Het gemeentelijk beleid is onder andere opgenomen in de Strategische Visie 2030. Wat betreft het water is de positie van het Alkmaardermeer en het Noord-Hollands kanaal als regionale boezem van belang. Voor een duurzaam waterbeheer is extra boezemruimte gewenst. Vooralsnog wordt deze gezocht buiten de gemeente. Binnen de gemeente speelt de vraag naar extra ruimte voor water in relatie tot klimaatverandering, (beperkte) toename van het bebouwd en verhard gebied, en het behoud van schoner water in de polders. Deze ruimte zal moeten worden gecreëerd in de poldergebieden. Van belang is daarbij aan te sluiten op de ontwikkeling van natuurwaarden, recreatiemogelijkheden, nieuwe woonmilieus en waterhuishoudkundige eisen. De ingezette beperking van de grondwaterwinning in de duinen en de te verwachten beperking daarvan door de verdwijnende bollenteelt leiden tot de ontwikkeling van een meer natuurlijk watersysteem van duinen en aanliggende polders. Voor compensatie van bebouwing moet worden uitgegaan van een waterbergend oppervlak van tussen de 11% en 20% van het verharde oppervlak, afhankelijk van de wijze van uitvoering. Verder streeft de gemeente, waar mogelijk, naar afkoppeling van het hemelwater. Infiltratie en berging van het hemelwater is mogelijk binnen de diverse bestemmingen die in het beheergerichte deel van dit bestemmingsplan zijn opgenomen.

Beleidsnota waterberging en Watercompensatie in Castricum (2006)

Het beleid van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier wordt gevolgd. De gemeente neemt een coördinerende rol op zich en betreft zo spoedig mogelijk de waterbeheerder bij de planvorming. De volgende gedragslijn wordt gehanteerd bij nieuwe planontwikkeling:

- waterberging wordt in principe binnen het plan opgenomen;
- kan dit niet, dan wordt waterberging in de directe omgeving van het plangebied gecreëerd, binnen het betreffende peilgebied;
- bestaande waterlopen worden zo mogelijk verbreed;
- pas waar mogelijk natuurlijke opvang/berging toe. Bijvoorbeeld groene daken, vijvers, sloten en wadi's;
- combineer dit waar mogelijk met waterkwaliteitsmaatregelen: bijvoorbeeld natuurvriendelijke oevers;
- de nadruk ligt op zoveel mogelijk vertraagd afvoeren: 100% vertraagd afvoeren betekent dat watercompensatie in open water niet nodig is;
- pas "Aquaflow" toe of andere innovatieve ontwikkelingen, als natuurlijke opvang/berging in de directe nabijheid onmogelijk is: ga dan steeds iets verder op kijken en probeer zo dichtbij mogelijk waterberging te maken;
- probeer als noodventiel de verplichting tot watercompensatie "af te kopen".

Coördinerende rol van de gemeente

Met de waterberging is geconstateerd dat het per deelplan van compenserend wateroppervlak in veel gevallen niet werkbaar is. In de praktijk zou het immers kunnen betekenen dat verschillende ontwikkelaars voor elk project "een eigen vijver moeten graven", waarvoor de ruimte vaak ontbreekt en wat bovendien tot versnippering leidt. Gelet op dit ongewenste beeld is een duidelijke coördinatie en een duidelijk beleid van de gemeente hier gewenst. De aanleg van één grote plas en het structureel verbreden van sloten zal een beter resultaat opleveren. Daarbij komt dat de gemeente steeds vaker zelf vervangend water moet aanleggen, onder andere door het nieuwe afkoppelingsbeleid bij de aanleg van riolering. Met het voorgenomen project "De Kleine Polder" te Akersloot heeft de gemeente al een eerste aanzet aan de invulling van haar rol gegeven.

Waterbergingsfonds

De Handreiking Stedelijke Wateropgave van de VNG en de UvW geeft aan dat de kostenverdeling tussen partijen gestoeld zou moeten zijn op het Kostenveroorzakkingsbeginsel. Dit houdt in dat bij nieuwe ontwikkelingen de kosten voor waterberging van het gebied voor rekening komen van de planexploitatie. In de praktische zin betekent dit dat ontwikkelaars financieel verantwoordelijk zijn voor de aanleg van compensatiewater. Bij een coördinerende rol van de gemeente hierin, kan nog worden gedacht aan een afkoopconstructie echter alleen als "noodventiel". Met de toekomstige waterbergingslocatie "De Kleine Polder" werkt de gemeente in samenwerking met een private partij, de OGL, aan een waterbank voor toekomstige ontwikkelingen.

4.1.3 Watertoets

Met behulp van de watertoets wordt getoetst of binnen nieuwe plannen aan de waterhuishouding voldoende aandacht is besteed. Uitgangspunt van de watertoets is dat de initiatiefnemer en de waterbeheerder, zijnde Hoogheemraadschap Hollands Noorder-

kwartier, samen werken aan het ruimtelijk plan, waarbij het wateraspect volledig wordt ingevuld. In de dagelijkse praktijk van de ruimtelijke ordening is de positie van de waterbeheerder met de introductie van de watertoets sterker geworden. Zonder positieve watertoets is een bouwplan niet goed ruimtelijk onderbouwd. Bovendien is de goedkeuring van een bestemmingsplan zonder positieve watertoets onmogelijk.

4.2 Watertoets

Met behulp van de watertoets wordt getoetst of binnen nieuwe plannen aan de waterhuishouding voldoende aandacht is besteed. Uitgangspunt van de watertoets is dat de initiatiefnemer en de waterbeheerder samen werken aan het ruimtelijk plan, waarbij het wateraspect volledig wordt ingevuld. In de dagelijkse praktijk van de ruimtelijke ordening is de positie van de waterbeheerder met de introductie van de watertoets sterker geworden. Zonder positieve watertoets is een bouwplan niet goed ruimtelijke onderbouwd. Bovendien is de goedkeuring van een bestemmingsplan zonder positieve watertoets onmogelijk. De provincie is de bevoegde instantie die het plan uiteindelijk goedkeurt.

Toename verhard oppervlak / demping bestaand water

De toename in verhard oppervlak bedraagt circa 4.748 m² (3.557m² en 1.191 m² respectievelijk). De nieuw te realiseren delen van de te realiseren fietsverbinding tussen Castricum en Akersloot zijn circa 775 m en circa 400 m lang bij een breedte van circa 1,5 m. Verder zullen er bij beide trajecten enkele sloten worden verplaatst teneinde ruimte te realiseren voor de aanleg van de delen van de doorgaande fietsverbinding.

Reactie Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

P.M.

P.M. Hier zal een weergave komen van de reactie van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier in het kader van de watertoets.

Conclusie

P.M.

P.M. Hier zal de haalbaarheid van het onderhavige plan, vanuit het aspect water, worden toegelicht.